ОММУНИЗМ БАЙГУУЛАГШАДАЙ ҺҮР ЖАБХАЛАНТА АЛХАМ

ХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

39-дэхи жэлээ гарана

БУРЯТ ҮНЭН

КПСС-эй Бурядай обкомой, Улан-Удын горкомой, Бурядай АССР-эй Верховно Соведэй орган

№ 104 (9858) | 1962 оной майн 4, пятница | Сэн 2 мүнгэн

ССР-эй Оборонын министрын ПРИКАЗ

62 оной майн 1. № 99 Москва город.

хэд солдадууд, матросууд, сержантнууд, старшина-

хэд офицернүүд, генералнууд, адмиралнууд!

ет арад, тэрэнэй Зэбсэгтэ Хүсэнүүд Майн Нэгэнэй ые — ажалшадай уласхоорондын эб нэгэдэлэй үдэ- хы оронуудай хүдэлмэришэдэй нэгэдэлэй, хани хол- үдэрые мүнөөдэр һайндэрлэнэ.

ммунизм байгуулха гайхамшагта программые бодо- лүүлхын түлөө совет хүнүүд баатарлигаар тэмсэжэ й. Совет хүнүүдэй ажалай эдэбхини, зохёон байгуул- элэй хүсэ ехэтэйгээр урган дэбжэжэ байһан үедэ энэ айн Нэгэнэй һайндэр тэмдэглэгдэнэ.

ммунистическэ партиин хүтэлбэреэр ябадаг манай ажалшад промышленность, эрдэм ухаа, соёл куль- гжөөлгэдэ шэнэ амжалтануудые туйлажа, КПСС-эй мартын Пленумэй шиидхэбэринүүдэй үндэһөөр хү- хын үйлэдбэрие ехээр хүгжөөжэ, КПСС-эй XXII үнгэргэгдэһэнһөө хойшонхи түрүүшын жэлые тэмдэг- зоригжонхой.

ммунистическэ парти, Советскэ правительство ара- хүсэл зорилгонуудые тодорхойлон харуулдаг. Тиигэ- дэлхэй дээрэ бата бэхи, үнэн зүб эб найрамдал тог- түлөө Коммунистическэ парти, Советскэ правитель- хы зохихо хэмжээнүүдые абадаг байна. Бүгэдөөрөө, р буу зэбсэг хуряахын, дэлхэйн шэнэ дайе уридшалан түлөө Советскэ Союз эсэшэ сусашагүйгөөр тэмсэдэг. найрамдалда дуратай ленинскэ политикые сэхэ шууд, юйноһоонь бэелүүлэн, Советскэ правительство ба- рэнүүдэй эзэрхэг түримхэй хүсэнүүдэй талаһаа улам эдэжэ байһан сэрэгэй аюулые хараадаа абана.

А-гэй империалистнууд толгойлогшотой уласхоорон- рхис этэгээдүүд буу зэбсэг ехээр бэлдэнэ, сэрэгэй хо- рэгүүдые эмхидхэнэ, Баруун Европодо, Латиин Аме- Зүүн Урдахи Азида шахардуу шанга байдалай аюул- мтануудые бии болгоно, СССР болон социализмын бусад оронуудта гэнэдхээжэ ракетно-ядерна добтолго хэхэ түсэбүүдые зохёожо байна. Эб найрамдалда дуратай бүхы хүн түрэлтэнэй эли тодоор тодорхойлон харуулһан һанал зорилгонуудта эсэргүүсэжэ, США хадаа агаарта ядерна туршалгануудые дахин хэжэ эхилээ.

Социалис Эхэ ороной аюулгүй байхын, дэлхэй дээрэ эб найрамдал тогтоохын түлөө Коммунистическэ парти, Советскэ правительство бүхы зохихо хэмжээнүүдые абана. Тиигэжэ манай ороной өөрыгөө хамгаалха хүсэ шадалые бэхижүүлхын, Арми, Флодоо топ шэнэ дайшалхы техникэ, зэбсэгээр хангахын түлөө бүхы зохихо хэмжээнүүд абтана гээшэ. Совет Зэбсэгтэ Хүсэнүүд манай арадай зохёон байгуулхы ажалые хёрхоор хамгаалан байна. Хэрбээ эзэрхэг түримхэйшүүлэй манай Эхэ орондо, социалис хани нэгэдэлэй бусад оронуудта добтолхо һэдэлгэ гаргаа һаань, Совет Зэбсэгтэ Хүсэнүүд хэдыдэшье тэдээндэ шанга сохилто үгэхөөр бэлэн.

Нүхэд солдадууд, матросууд, сержантнууд, старшинанууд, офицернүүд, генералнууд, адмиралнууд! Ажалшадай Уласхоорондын һайндэр — Майн Нэгэнэй үдэртэй дашарамдуулан таанадые амаршалаад, дайшалхы мэргэжэлээ нарижуулгада, сэрэгэй сахил журамые бэхижүүлгэдэ, сэрэгүүдэй һэргылэмжэтэй, дайшалхы бэлэн байлга дээшэлүүлхэ хэрэгтэ саашадаа амжалтануудые туйлахыетнай хүсэнэб.

Һайндэрые тэмдэглэн, **захирхамни:**

Манай Эхэ ороной ниислэл — Москвада, союзна республикануудай ниислэлнүүдтэ, мүн герой-городуудта — Ленинградта, Волгоградта, Севастопольдо, Одессэдэ мүнөөдэр, Майн Нэгэндэ артиллерийскэ хорин буудалгаар салют үгэхэ.

Манай ниаг Эхэ орон — Советскэ Социалистическэ Республикануудай Союз мандаха болтогой!

Агуу ехэ совет арад, тэрэнэй шэн габьяата Зэбсэгтэ Хүсэнүүд мандаха болтогой!

Советскэ Союзай Коммунистическэ партида — совет арадай бүхы илалтануудые үүсхэн эмхидхэгшэдэ алдар соло!

СССР-эй Оборонын министр, Советскэ Союзай Маршал Р. МАЛИНОВСКИЙ.

...хэд Н. С. Хрущев, А. Н. Косыгин искусственна утаһанай комбинат ошожо хараба

...н (Москвагай область), ... 29. (ТАСС). КПСС-...гэй нэгэдэхи секре-... СССР-эй Министрнүү-...дэй Түрүүлэгшэ Н. С. ..., КПСС-эй ЦК-гэй ...умэй гэшүүн, СССР-...инистрнүүдэй Соведэй ...шын нэгэдэхи орлог-... Н. Косыгин, Клиндэхи ...енна утаһанай комби-...жо хараба.

...дэй нэгэн соо болоһон ...ндэ комбинадай ди-... И. Волков, Н. С. ... А. Н. Косыгин гэгшэ-...дприятиин хүдэлмэри-...суулба. СССР-эй Ми-...дэй Соведэй химиин ...үрэнэй комитедэй тү-... В. С. Федоров, пар-...сковско областной ко-... секретарь Г. Г. Абрамов энэ хөөрэлдөөндэ хабаадалсаа.

Нэгэдэхи табан жэлэй үедэ «Клинволокно» гэжэ фабрикын үндэһэн дээрэ Клиндэхи искусственна утаһанай комбинат байгуулагдаһан юм. Мүнөө урган хүгжэжэ байгаа энэ томо предприятиин продукцие ороноймнай хэдэн зуун фабрика болон заводууд хэрэглэдэг болонхой.

Тус комбинат капрон утаһаар нэхэһэн торгон бүд гаргадаг. Энэнь техническэ хэрэглэмжэдэ, искусственна каракуль, эд бүд, трикотаж, оймһоной зүйлнүүдые хэдэг үйлэдбэридэ хэрэглэгдэдэг юм.

Үйлэдбэрице шэнэлхэ талаар комбинадта хэгдэжэ байһан хүдэлмэри тухай, шэнэ техникэ, технологи, автоматика нэбтэрүүлхэ, үйлэдбэрие оньһожоруулха хүдэлмэри хэжэ байһан тухайдаа И. И. Волков хөөрэжэ үгэбэ. Эдэ бүгэдэ хадаа химическэ эд бүд һайн шанартайгаар, ехээр гаргаха аргатай болгоно.

Нүхэд Н. С. Хрущев, А. Н. Косыгин комбинадай зарим цехүүдые хараба. Үйлэдбэриин технологёор һонирхобо, агрегадуудай хүдэлмэрие хараба.

Комбинадые хаража ябахадаа Н. С. Хрущев олон хүдэлмэришэдтэй хөөрэлдөө, столоводонь орожо хараа.

Цехүүдэй нэгэн соо Н. С. Хрущев, А. Н. Косыгин Клиндэхи комбинадай бүтээн гаргаһан элдэб бүдүүдые харуулһан выставкэтэй танилсаба.

Цехүүдые хараһанайнгаа һүүлээр үйлэдбэрие үргэдхэхэ, бүд ехээр гаргаха ёһотой гэжэ предприятиин хүтэлбэрилэгшэдтэ Н. С. Хрущев зүбшөөн дурадхаа. Шэнэ түхеэрэлгэнүүдэй хажуугаар комбинадта хуушан түхеэрэлгэнүүд үшөө бии байһаар гэжэ Н. С. Хрущев тэмдэглэбэ. Эдээнние мүнөөнэй, һайжаруулагдаһан түхеэрэлгэнүүдээр һэлгэхэ хэрэгтэй.

Харалган дүүрэбэ. Комбинадай хашаа соо олон хүдэлмэришэд ,мэргэжэлтэд суглараад, Н. С. Хрущев, А. Н. Косыгиние халуунаар амаршалба.

Нүхэр Н. С. Хрущев Майн 1-нэй һайндэрөөр дашарамдуулан эдээние амаршалаад, хүдэлмэридөө шэнэ амжалта туйлахыень хүсэбэ.

Улаан талмай дээрэ болоһон сэрэгэй парад, ажалшадай түлөөлэгшэдэй жагсаал

Совет ниислэл хотомнай майн 1-нэй үдэр гайхамшагта һайханаар үзэгдэжэ байгаа. Тэндэхи проспект, үйлсэ, талмайнууд дээрэ эртэ үглөөнһөө хойшо хүгжэм, дуунууд зэдэлжэ эхилбэ. Урма зоригоо бадаруулһан москвагайхид ехэ һайндэрөө тэмдэглэхэеэ гараба. Промышленна предприятинуудай, шэнэ барилгануудай, шэнжэлхы институт, эмхи зургаануудай дэргэдэ хүн зон бөлөөр сугларба. Красна Преснын түүхэтэ газарнуудһаа, Москва мүрэн тээһээ, ниислэлэй баруун урда зүгһөөшье, бүхы талаһаань арадай һайндэрэй түб—Улаан Талмай тээшэ хүн зонууд ошожол, ошожол байба.

Улаан талмай... ГУМ-эй байшангай нюурта Маркс, Энгельс, Ленинэй портредүүд зохёожо хээтэй. «Урагшаа, коммунизмын илалта тээшэ!» гэһэн уряа тэндэнь аржытар бэшээтэй. Союзна республиканuудай гүрэнэй тугууд намилзана. Кремлиин ханада СССР-эй герб, союзна республиканuудай гербнүүд тобойн харагдана.

Партийна, гүрэнэй ажалябуулагшад, хүдэлмэришэд, колхознигууд, эрдэм ухаанай, соёл культурын түлөөлэгшэд гранит шулуун трибуна дээрэ сугларанхай. Дэлхэйн бүхы континентнүүдһээ ерэһэн хүдэлмэришэд, профсоюзна делегацинууд тэндэ олон. Хитадай, Францийн, Польшын, Германиин, бусад олон оронуудай ажалшад өөһэдынгөө делегадуудые һайндэртэ эльгээгээ. Баатарлиг Кубын Нэгэдэмэл революционно организацинуудай түлөөлэгшэдшье тэндэ бии. Дэлхэйн олон оронуудай компартинуудай газетэнүүдэй главна редакторнууд, мэдээжэ журналистнууд мүн лэ эндэ һайндэрлэлсэнэ. Эдэнэр «Правда» газетын 50 жэлэй ойн һайндэртэ Москва ерэһэн юм. Дипломатическа корпусой гэшүүд, посольствонуудай сэрэгэй атташе мүн лэ хабаадалсана.

Нүхэд Л. И. Брежнев, Г. И. Воронов, А. П. Кириленко, Ф. Р. Козлов, А. Н. Косыгин, О. В. Куусинен, А. И. Микоян, Д. С. Полянский, М. А. Суслов, Н. С. Хрущев, Н. М. Шверник, В. В. Гришин, П. Н. Демичев, Л. Ф. Ильичев, Б. Н. Пономарев, А. Н. Шелепин гэгшэдэй мавзолейн түбэй трибуна дээрэ гарахадань, талмай дээгүүр альга ташалган нэрьешэбэ.

Мавзолейн баруун таладань элитэ ехэ сэрэгэй ажал-ябуулагшад — Советскэ Союзай маршалнууд, элдэб янзын сэрэгүүдэй маршалнууд, Советскэ Армиин, Далайн Сэрэгэй Флодой адмиралнууд, генералнууд жагсанхай. Лаотян арадай национальна герой, Лаосой сэрэгэй дээдын соведэй түрүүлэгшэ генерал Конг Ле тэдэнэй дунда байба.

Кремлиин курантнууд 10 дахин ханхинан зэдэлээ. СССР-эй Оборонын министр, Советскэ Союзай Маршал Р. Я. Малиновский нээмэл машинада һуугаад, Спасска хэрэмэй үүдээр гаража ерэбэ. Парадые командалагша Советскэ Союзай Маршал Н. И. Крыловһоо парад угтан абаад, Оборонын министр Улаан талмай дээрэ, дүтэ тойронхи үйлсэнүүдтэ жагсаһан сэрэгэй частьнуудай хажуугаар ябажа, тэдэниие Уласхоорондын һайндэр — Майн 1-тэй дашарамдуулан амаршалба. Удаалуулан Оборонын министр Р. Я. Малиновский мавзолейн трибуна дээрэһээ үгэ хэлээ.

— Нүхэд солдадууд, матросууд, сержантнууд, старшинанууд!

Нүхэд офицернүүд, генералнууд, адмиралнууд!

Советскэ Союзай ажалшад!

Манай хүндэтэ харин айлшад!

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй, Советскэ правительствын нэрэһээ, тэдэнэй даабаряар ажалшадай Уласхоорондын һайндэр — Майн 1-нэй һайндэртэй дашарамдуулан, таанадые амаршалан мэндэшэлнэб!—гэжэ Оборонын министр эхилбэ.

Совет арадай коммунизм байгуулха тэмсэлдээ гайхамшагта амжалтануудые туйлажа байһан тухай, социалис хани барисаанай оронуудай бата нэгэдэлэй улам улам бүри хүгжэжэ байһан тухай Оборонын министр Р. Я. Малиновский тайлбарилан хэлэһэн байна. Уласхоорондын шахардуу шанга байдал һуларуулхын түлөө Коммунистическэ партиин, Советскэ правительствын айхабтар ехэ оролдолго гаргажа байһыень Оборонын министр тодорхойлоо.

Түрэл Коммунистическэ партияа, тэрэнэй ленинскэ Центральна Комитедые нягтаар тойрон жагсаһан совет сэрэгшэд манай Эхэ орондо, аха дүү социалис орондо эзэрхэг түримхэйшүүлэй добтолхо һэдэлгэ гаргаа һаань, шанга сохилто үгэхөөр бэлэн гээд Оборонын министр мэдүүлбэ.

Сэрэгэй ехэ оркестр Советскэ Союзай гимн наадаба. Кремлиин ханануудай саада тээ артиллерийскэ салют зэдэлнэ. М. В. Фрунзын нэрэмжэтэ сэрэгэй академиин һурагшад түүхэтэ музейһээ мавзолей руу зэлэ татан гаража ерэбэ. Бэрхэшээлтэй хатуу 18 ондо В. И. Ленинэй заабаряар энэ академи бии болгогдоһон түүхэтэй. Ингэжэ Улаан талмай дээрэ парад эхилээ.

В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ сэрэгэй-политическэ академиин батальонууд, Ф. Э. Дзержинскиин нэрэмжэтэ сэрэгэй артиллерийскэ-инженернэ академиин, бронетанкова сэрэгүүдэй академиин, В. В. Куйбышевэй нэрэмжэтэ сэрэгэй-инженернэ академиин, химическэ хамгаалгын сэрэгэй академиин, агаарай сэрэгэй академиин, Н. Е. Жуковскиин нэрэмжэтэ агаарай сэрэгэй инженернэ академиин һурагшад, багшанар мавзолейн урдуур гараба.

М. В. Фрунзын нэрэмжэтэ далайн сэрэгэй дээдэ училищиин, хилын харуулшадай Москвагай училищиин, РСФСР-эй Верховно Соведэй нэрэмжэтэ московско училищиин һурагшад; МВД-гэй сэрэгэй солдадууд, офицернүүд болон бусад хойно хойноһоо гараһан байна.

Удаалуулан совет сэрэгэй техникэ харуулагдаба.

Улаан талмай дээгүүр сэрэгэй техникын гаража дүүрэхээ байхадань хүсэ ехэтэ баллистическэ ракетэнүүдээр зэбсэгжэһэн ракетнэ частьнууд үнгэрбэ. Үзэгдөөгүй хүсэтэй, бүмбэрсэгэй ямаршье газарта байһан юумые һалгаха аргатай түби хоорондын ракетэнүүд бии болгогдоһон юм.

Улаан талмай дээрэ болоһон сэрэгэй парад манай Зэбсэгтэ Хүсэнүүдэй илагдашагүй байһаниие этигэмээр тодорхойлбо.

* * *

Һүүлээрнь Москвагай ажалшадай түлөөлэгшэдэй һүр жабхаланта жагсаал эхилээ. Түрүүлэн физкультурнигууд Улаан талмай дээгүүр гараба. Маркс, Энгельс, Ленинэй, КПСС-эй Центральна Комитедэй Президиумэй гэшүүдэй портредүүдтэй мотоциклнууд тэндэ бии болоно.

«Коммунизм байгуулха Программа бэелүүлэгдэхэ!» гэһэн үгэнүүд транспорант дээрэ аржытар бэшээтэй.

Автомобиль, станогуудые, мотор, приборнуудые бүтээгшэд, арадай үргэн хэрэглэлэй эд бараа гаргагшад, электронно машинануудые, замбуулин дайдын онгосонуудые, хүдөө ажахын шэнэ түхэлэй машинануудые зохёон бүтээгшэд, баатарлиг совет ажалшад Улаан талмай дээгүүр ябажа гараба.

...Москвагай ажалшадай һүрэтэ жагсаал коммунизм байгуулагшадай барагдашагүй зохёон байгуулхы хүсэ шадалые тодо һонороор гэршэлэн харуулба. XXII съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдые, КПСС-эй шэнэ Программые совет хүнүүд бодотоор сохом бэелүүлхэ байһанаа ингэжэ тодорхойлбо.

(ТАСС).

...ршэтэ халуун ажал

...авловка. Зэрэлгээтэ-... Зэдэ, Борьёогой та-...аар үглөөнэй наран-...шын харанхы болотор ...трактор, машинануу-...нөөн таһарнагүй.

... эндэхи Борьёогой ... механизаторнууд ха-...рилгын хүдэлмэрие ...даа ябуулжа байн-...дөө 4 мянга шахуу гектарта хара таряан, шэнииcэ таригдаа. Мүн 85 гектарта горох холисогүйгөөр таригдаба. Энэ ургамал хамта 500 гаран гектарта таригдаха юм.

Совхозойхид майн 5 болотор бүхы эртын ороoһото ургамалнуудые тарижа дүүргэхын тула хамаг арга боломжо, хүсэ шадалаа элсүүлэн хүдэлжэ байна.

М. Иванова.

...ртынгээ тарилга дүүргэхэнь

...ево **тосхон.** Бүхы ...радуудай баяр баяс-... һайндэр — Майн 1-...элдэ ажалай вахта-..., «Прибайкалец» ...нд эршэмтэй шан-...нэ.

...най артелиин механи-... гансахан майн 1—3 ... мүрысэн ажалла-... 400 гаран га газар ... баһал тэды шэнээн ...шэниисэ, хара таряа ... байха юм. Бүхыдөө 900 гаран га газарта эртын ороoһото, 100 гаран гектарта ногоон тэжээл, силос болгохын тула наран сэсэг таряад байнабди,—гэжэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Шатов хөөрэнэ.

Тус колхоздо хабарай тарилгын үедэ дэлгэрһэн мүрысөөндэ үниинэй дүршэл ехэтэй механизатор И. Седуновой агрегат шалгаржа, халаан бүриингөө даабарие 120—130 процент дүүргэнэ.

Т. Баймин.

Прибайкалиин аймаг.

Ажалшадай Уласхоорондын һайндэр — Майн Нэгэнние Улан-Удэдэ һайндэрлэлгэ. А. МАНТАЕВАЙ фото.

ТҮРҮҮ АГРЕГАДУУДАЙ ЖЭШЭЭ

Хори. Анаагай совхозойхид аймаг соогоо эгээн түрүүлэн хабарайнгаа тарилгада эмхитэйгээр ороод, эхилһэн үдэрһөө хойшо хамта 4,2 мянга шахуу гектарта гол түлэб хара таряа, шэниисэ таряад байна. Энэнь бүхы эртын ороoһото тарилгын 50 гаран процентнь болоно. Тиихэдэ 100 гаран га газарта зундаа малда ногоон тэжээл болгохын тула овёс, хара таряан холижо таригдаа.

Хабарай тарилгада ороһон түрүүшын үдэрһөө хойшо эршэмтэй шангаар, бүтээсэ ехэтэйгээр хүдэлжэ, эрхим ажалай жэшээ харуулжа ябаһан агрегадуудшье эндэ олон. Жэшээлхэдэ, 6-дахи отделенидэ механизатор В. Екимовский гэгшын хүтэлбэрилдэг агрегат үсөөхэн үдэр соо 340 гаран га тариба. Механизаторнууд В. Бородин, А. Спетков, В. Дунаев, Г. Белоусов (5-дахи отделени), Ш. Шойронов, Д. Найданов (7-дохи отделени) гэгшэдэй агрегадууд бүтээсэ ехэтэйгээр ажаллажа, тус тустаа 250—350 гектар хүрэтэр таринхай.

Эндэхид агрегадуудайнгаа ажал хүдэлмэрие хоёр халаанда эмхидхэжэ, трактор, машинануудаа нэгэшье һаадгүйгөөр хүдэлгэнэ.

Д. Дамдинов.

ЖАРГАЛТА ҺАЙХАН АЖАБАЙДАЛАЙ БАТА ЖАГСАА

Улан-Удэ городой ажалшадай демонстраци

Урда үдэрынь бага зэргэ һалхитай, бүрхэг хүйтэн байбашье, үглөөгүүр халуун шаргал һайхан наран мүндэлөө. Юрын үглөө бэшэ, юртэмсэ дэлхэйн түрүү хүн түрэлтэнэй һаналаа нэгэдэлгын ехэ һайндэрэй үглөө.

Агаар сэбэр, арюухан. Уураг шара наранай элшэ туяан хаана яанагүй сүмэ сорьёод, коммунизмын һүлдэ бадаруулһан хилэн улаан тугуудые улам һүртэй, улам һаргаатай болгоно. Хүн зоной хүхюун дуун һүр жабхаланта хүгжэмэй абяатай хамтаржа, хэмгүй гоё аялга болон зэдэлнэ, сээжэ зүрхэндэ хэтэ мүнхэдөө хадагдан үлэнэ.

Ниислэл хото—Улаан-Үдэмнай хэзээ хэзээнэйхиһээ һүртэй һайханаар шэмэглэгдэнхэй. Үргэн ута үйлсэ гудамжануудаар уряалай лозунг, плакадууд толорно. Урихан наранай элшэ гэрэлдэ эрхимэй эрхимүүдэй дүрэ зурагууд яларанхай.

Сагай үшөө эртэ байбашье, наада зугаа түлэг дундаа нэрьежэ, баярай далай эбхэржэ, долгилжо байба. Эгээ энэ үедэ, энэ ехэ баярта тэбэрюулээд, зүрхэ сэдьхэлээ эльбүүлэн байхада угаа һайхан бодолнууд түрэнэ, түрэл арадайнгаа түүхэтэ замые магтан дуулаха дуран хүрэнэ.

Мүнөө жэлэймнай Майн нэгэн һанагдаагүй һайхан сагта тэмдэглэгдэжэ байнхай. Байгша ондо алибаа юумэн урагшатай, наашатай. Холошье ошолтогүй. КПСС-эй түүхэтэ XXII съездһээ хойшо хэдэхэн һарын туршада ямар ехэ хубилалтанууд болоо гээшэб? Арбан хургаа даража тоолохын аргагүй. Тусгаар нэгэ шэнжэ шанарыень тэмдэглэхэ гэбэл, КПСС-эй ЦК-гэй мартын Пленум болоно. Тус Пленумэй тогтоолой үндэһөөр хүдөө ажахые ударидалга эрид хубилгагдаа. Ехэ хүдэлмэриин бэелүүлэгдэжэ эхилһэн түрүүшын хабар ха юм даа.

Энэ хабараймнай элшэ гэрэл бүри үнихэнэй, партиийна съездын мүнөөхи түүхэтэ үлэрһөө эхилээд бүри хурсаар, коммунис еһоной жабхаланта дорюун туяагаар мандаа ха юм даа. Мүнөө бүхы арадаймнай зүрхэ сэдьхэлдэ тэрэ туяа гэрэл хүбшэргэймнай утаһа дайруулан, дуунаймнай дорьбоо шангадхан, улам хүсэтэйгөөр жиигүүлжэ байнал.

Сагай ошохо тума хүхюу зугаа бүришье нэрьен хүүенэ. Аба эжын алтан, арюухан дабшаа үхибүүд хонгёо дуута хүгжэмэй аялга доро хурдан гэшхэдэлтэ алхамаа нэгэдхэн, һургуулинууд тээшээ зэлэ татана. Эдэнэрэй эртэ суглараагүйдэ аргагүй. Юуб гэхэдэ гэдэнэр мүнөөдэрэй баярай ехэ жагсаалые залаалха байна бшуу.

Эндэшье, тэндэшье зугаа наадан замханагүй. Соведүүдэй талмай хүндэтэ айлшадаа хүлеэн, тухагүйхэн. Үндэр һайхан байшангай хаяагаар далбаһан 15 союзна республикануудай улаан торгон тугууд баярайнгаа ехэ жагсаалда урялжа байһандал улам һүртэйгөөр намилзана. Хэдэхэн часай үнгэрэмсөөр, совет арадай баатар габьяае баталһан эдэ тугуудай хажуугаар Улан-Удын ажалшадай һайндэрэй жабхаланта жагсаал эхилхэнь...

Үглөөнэй 11 час болохын урда тээхэнэ Соведүүдэй байшангай урдахи трибуна дээрэ республикымнай партийна, „советскэ хүтэлбэрилэгшэд, СССР-эй, РСФСР-эй, Бурядай АССР-эй Верховно Соведүүдэй депутадууд гаража, ехэ жагсаалай захалһан тухай һүр жабхаланта хүгжэмэй аялга зэдэлшэбэ. Удангүй удаан хүлеэгдэһэн сагнай тулажа, түб хотын ажалшадай демонстрациие гэгээрэлэй министерствын, мүн тусхай һуралсалай һургуулинууд нээбэ. Ленин багшынгаа мантан томо дүрэ зураг урдаа бариһан, шад улаахан галстугуудые үбсүүн дээгүүрээ надхуулһан, сэгтэй хүхюун үхибүүд, шуу-юур эртэшэ шубуухайнууд шэнгеэр агаар ханхинуулан талмай дээрэ гаража ерэнэ. Хонгорхон шарай, хурсахан нюдэндөө баярай ошо сасарган, хүхюутэй дорюунаар алхалалдана. Эдэмнай булта нэгэдэхи һургуулиин һурагшад гээшэ.

— Майн нэгэн мандаха болтогой! Золтой жаргалтай совет үхибүүд мандаха болтогой! Ура! — гэһэн үгэнүүд агаар сууряатан соностожо, нарихан хонгёо хоолойгоор «Ура!» хашхаралдаан талмай дээгүүр дахин дахин зэдэлнэ. Тиигэ тиигэһээр үнгэ бүриин хубсаһатай эдир хүбүүд басагад үнгэржэл, үнгэржэл байна. Олонхидойнь дээгүүр уряа лозунг, плакадууд, хүн түрэлтэнэй оюун ухаатан Маркс, Энгельс, Ленинэй портредууд сэсэг набшаар бүрхөөгдэнхэй үзэгдэнэ. Эхэ оронойнгоо эрдэм техникын гайхамшаг илалтануудыешье эдир багашуулнай гоё һайханаар харуулна. Замбуулиин түбиин захагүй дайда руу түрүүшын зам нээһэн летчик-космонавт Юрий Гагаринай, тэрэнэй нүхэр Герман Титовой дүрэ зурагууд һурагшадай колонно бүхэндэ харагдана. Бүмбэрсэг дэлхэйе «Восток» одон-онгосотойгоор хээд, түрүүшын космонавт шэнгеэр хубсалһан үхибүүниие обёорходоо хүн бүхэн альга ташан хүхинэ.

Городой № 65-дахи һургуулиинхидай трибунада дүтэлхэдэ бүришье ехээр баярай ошон бадарба. Энэ һургуулиинхид политехническэ һуралсалые эрхим һайнаар габижа шадаһан, тэрэнэйнь ашаүрэ элеэр харагдана. Эдэнэр замбуулиин түбиие шэнжэлжэ эхилһэн түрүүшын хэмэл одонһоо эхилээд, эрдэм техникын бүхы туйлалтануудые харуулһан зурагуудтай бата жагсаалда ерээ. «Эб найрамдал!», «Ажал, һуралсал!» гэһэн уряанууд һурагша бүхэнэй дээгүүр яларанхай.

Тэдэнэй һүүлээр городой 42, 40, 27, 41, 9, 26-дахи, ажалай резервын болон бусад һургуулинуудай һурагшад, багшанар «Ура!» хашхаралдаһаар, эб найрамдалай һүлдэ тэмдэг болоһон сагаан далитай гулабхаануудые дэгдээһээр хойно хойноһоо үнгэрбэ. Арадуудай сээжэ зүрхэндэ тон дүтын «Эб найрамдал!» гэһэн уряа тусгаар ехэ хүсэтэйгөөр сууряатан дуулдана. Тиигэжэ манай ерээдүймнай халаан, ехэ хэрэгэймнай эзэд Эхэ оронойнгоо эб найрамдалай түлөө дабагдашагүй хүдэлөөнэй түрүүшын зэргэдэ ябаһаниие гэршэлэн батадхана.

Улан-Удын железнодорожно районой ажалшадай жагсаал эхилбэ. Энэ колонные хүдэлмэришэн ангиин түрүүшүүлэй зэргэдэ ябаһан Ленинэй орденто паровозо-вагонно заводой коллектив толгойлхо ёһоороо толгойлжо ябана. Энэ заводойхид ажалдаа шалгаржа, арадтаа магтуулһаар үнинэй юм. Тэдэнэр долоон жэлэйнгээ дүрбэдэхи хабарые мүн лэ һайнаар эхилээ. Үнгэрһэн кварталайнгаа түсэбые амжалтатайгаар дүүргэжэ, майн урда тээхи бүхэсоюзна мүрысөөндэ илажа гараба. Заводой коллективтэ СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй, ВЦСПС-эй дам-

Майн һайндэрэй жагсаалда гарагшад

жуулгын Улаан туг барюулагданхай. Тэдэнэр өөһэдынгөө ажалай илалтаар омогорхохо ёһоороо омогорхоно.

«Майн урда тээхи социалис мүрысөөндэ шалгаржа гараһан паровозо-вагонно заводойхидто һайндэрэй халуун баяр!» гэһэн амаршалгада нэрьемэ «Ура» хашхаралдаагаар харюусана.

Тэдэнэй һүүлээр «Теплоавтоматика», түмэр харгын станциин, вагонно, локомотивно депогой коллективүүд, барилгашад болон геологууд ажалайнгаа амжалта харуулһан диаграмма, зурагуудые баринхай, наада зугаатайгаар үнгэрбэ.

Түрүүшүүлэй нэгэн — Улан-Удын нарин сэмбын фабрикын хүдэлмэришэд Октябрьска районой ажалшадай демонстрациие толгойлбо. Республика соогоо эгээн түрүүлэн коммунис предприятиин хүндэтэ нэрэ зэргэдэ хүртэһэн сэмбэ нэхэгшэдтэ тусгаар баяр хүргэгдэнэ.

«Коммунис ажалай коллективүүдтэ, ударнигуудта алдар соло!» гэһэн уряагай талмай дээгүүр зэдэлхэдэнь, хүндэтэ нэрэ зэргэтэн тоб байса харюусана. «1961 онойхидо ороходоо ажалайнгаа бүтээсые 2,4 процентээр дээшэлүүлээбди» гэһэн аржагар бэшэгүүдые харахадаа хүн бүхэн альгаа ташан, амар мэндые сэмбэ нэхэгшэдтэ хүргэнэ.

Ажал хүдэлмэридөө һайн дүнгүүдые туйлаһан мебельнэ фабрикын, мелькомбинадай хүдэлмэришэд омог дорюунаар алхалалдаһаар үнгэрнэ.

Элээнэй һүүлээр гараһан Советскэ районой ажалшадые шэлэй механизированнэ заводой хүдэлмэришэд толгойлоо. Энэ жэлэй үнгэрһэн кварталда амжалта туйлаһан энэ коллективтэ мүн лэ халуун амаршалга хүргэгдэнэ.

Коммунис ажалай шэнэ хүдэлөөнэй зэргэдэ жагсажа ябаһан «Электромашина» заводой хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд, алба хаагшад хүхюу наадатангаар талмай дээгүүр гаража ерэбэ. Тэдэнэр парти, правительствынгаа хүтэлбэрилэгшэдэй портредуудтэй хамта түрүү хүнүүдэйнгээ дүрэ зураг абажа ябана.

Бурядай арадай ажахын совэдэй предприятинууд, «Бурстрой» трестын барилгашад болон хэлхеэ-холбооной, худалдаа-наймаанай, эмнэлгын эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэд альга ташалгаар угтагдана. Һүүлэй жэлнүүдтэ ашагта малтамалнуудые бэдэрэлгээр һайн амжалтануудые туйлаһан геологическэ управлениин хүдэлмэрилэгшэд хүхюу зугаатайгаар һайндэрэй жагсаалда алхалалдана.

Үглөө, мүнөөгүй ехэ замайнгаа эхи гэшхэхэеэ байһан дээдэ һургуулинуудай студентнэр, солбон шамбай спортсменүүд бүришье гоёор харагдаба.

«Советскэ студентнүүд мандаха болтогой! Ура!» гэһэн үгэнүүд холуур ошожо сууряатана.

Коммунистическэ партида, эб найрамдалай хэрэгтэ, арадай демократиин оронуудта, марксизм-ленинизмын һургаалда, манай партиин программада зорюулагдаһан юрөөлэй үгэнүүд огто таһарнагүй.

Ингэжэ Улан-Удэ городой ажалшадай жабхаланта ехэ һайндэр хоёр үлүүтэй саг соо үргэлжэлһэн байна. Майн 1-дэ үдэшэ орой болотор найр наадан болоо, ирагуу хүгжэм зэдэлээ.

Долоон жэлэй даалгабариие болзорһоонь урид дүүргэхээр, социалистическэ лагериин нэгэдэлые улам саашань бэхижүүлхээр, арадуудай хоорондын эб найрамдалые, хани барисаае сусаршагүйгөөр бэхижүүлхээр шиидэнги байһанаа бүхы совет арад шэнгеэр түб хотымнай ажалшад Майн нэгэнэй энэ гэгээн гэрэлтэ үглөө дахин харуулһан байна.

И. ОЧОРОН.

Майн Нэгэнэй һайндэр. Туг баригшад Соведүүдэй дээрэ.
А. МАНТАЕВАЙ

Москвада Улаан талмай дээрэ Майн 1-нэй парадта, ажалшадай жагсаалда хабаадагшадай хүндэлэлдэ уулзалга болобо

Улаан талмай дээрэ Москвагай ажалшадай түлөөлэгшэдэй парадай, жагсаалай Майн 1-дэ дүүрэһэнэй һүүлээр КПСС-эй Центральна Комитет, СССР-эй правительство парадта, жагсаалда хабаадагшадай хүндэлэлдэ уулзалга хэбэ.

Нүхэд Л. И. Брежнев, Г. И. Воронов, А. П. Кириленко, Ф. Р. Козлов, А. Н. Косыгин, О. В. Куусинен, А. И. Микоян, Д. С. Полянский, М. А. Суслов, Н. С. Хрущев, Н. М. Шверник, В. В. Гришин, П. Н. Демичев, Л. Ф. Ильичев, Б. Н. Пономарев, А. Н. Шелепин гэгшэд, КПСС-эй ЦК-гэй гэшүүд, СССР-эй Верховно Соведэй депутадууд, СССР-эй Министрнүүд, түбэй эмхи зургаануудай, ведомствонуудай хүтэлбэрилэгшэд. Советскэ Союзай маршалнууд, адмиралнууд, генералнууд. Москвагай, Московско областиин партийна, советскэ, профсоюзна, комсомольско организацинуудай хүтэлбэрилэгшэд, ниислэлэй промышленна предприятинуудай, барилгануудай түрүү хүдэлмэришэд, уулзалгада байлсаба. Майн 1-нэй һайндэртэ Москва ерэһэн аха дүү коммунистическэ, хүдэлмэришэнэй партинуудай хүтэлбэрилэгшэд мүн лэ тэндэ байлсаһан байна.

КПСС-эй ЦК-гэй Нэгэдэхи Секретарь, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ нүхэр Н. С. Хрущев уулзалгада хабаадагшадые Майн 1-нэй үдэртэй дашарамдуулан амаршалаа. Тиигээд коммунистическэ, хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй нэгэдэлэй түлөө, коммунизмын агуу ехэ хэрэгэй илалтын, һүр жабхаланта социалис можын оронуудай нэгэдэлэй түлөө, Советскэ Союзай, Хитадай Арадай Республикын арадуудай хани барисаанай түлөө, бүхы социалис оронуудай арадуудай хоорондохи хани барисаанай түлөө нүхэр Н. С. Хрущев хундага үргэбэ. Хани халуун оршон байдалда уулзалга үнгэрөө. Советскэ Союзай арадуудай, совет хүдэлмэришэн ангиин, хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй, профсоюзуудай, ленинскэ комсомолой, алдарта Зэбсэгтэ Хүсэнүүдэй, манай совет эрдэм ухаанай, эхэнэрнүүдэй түлөө, КПСС-эй XXII съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдые, тэндэ абтаһан партиин Программые бэелүүлхэ хэрэгтэ Советскэ Союзай шэнэ илалтануудые туйлахын, коммунизмын илан мандахын түлөө мүн лэ тэндэ хундаганууд үргэгдэһэн байна.

Уулзалгада хабаадагшад эдэ хундагануудые ехэ дэбжэлтэтэйгээр угтаба. Советскэ Союзай алдарта Коммунистическэ партиин. нүхэр Н. С. Хрущев толгойлогшотой тэрэнэй Ленинскэ Центральна Комитедэй, Советскэ правительствын хүндэлэлдэ зал соо байгшад юрөөл табиба.

(ТАСС).

„Арадуудай хоорондо эб найрамдал бэхижүүлхын түлөө" Уласхоорондын Ленинскэ шангай комитедтэ

1962 оной апрелиин 19—20-до «арадуудай хоорондо эб найрамдал бэхижүүлхын түлөө» Уласхоорондын Ленинскэ шангай комитедэй заседани академик Д. Скобельцынай хүтэлбэри доро болобо.

1961 ондо, Уласхоорондын Ленинскэ шангуудые олгохо тухай оронһоо дурадхалнуудые комитет хаража үзөөд, энэ асуудалаар шиидхэбэри [illegible]

Уласхоорондын Ленинскэ шангуудые олгохо тухай тоол доро толилогдобо.

„Арадуудай хоорондо эб найрамдал бэхнжүүлхын түлөө" Уласхоорондын Ленинскэ шангай комитедэй тогтоол

„Арадуудай хоорондо эб найрамдал бэхижүүлхын түлөө" 1961 ондо Уласхоорондын Ленинскэ шангуудые олгохо тухай

Эб найрамдал бэхижүүлхэ хэрэгтэ элитэ ехэ аша габьяатай байһанайнь түлөө «Арадуудай хоорондо эб найрамдал бэхижүүлхын түлөө» Уласхоорондын Ленинскэ шангуудые иимэ хүнүүдтэ олгохо:

Кваме Нкрума — Гүрэнэй ажал-ябуулагша (Ганын республика).

Пабло Пикассо — Уран зурагша, ниитын ажал-ябуулагша (Франци).

Иштвану Доби — Гүрэнэй ажал-ябуулагша (Венгриин Арадай Республика).

Фаиз Ахмад Фаиз — поэт, ниитын ажал-ябуулагша (Пакистан).

Ольга Поблете де Эспиноза — ниитын ажал-ябуулагша (Чили).

Комитедэй Түрүүлэгшэ
Дмитрий Скобельцын.

Комитедэй түрүүлэгшын орлогшо [illegible]

Го Мо-Жо, Луи Ар[illegible]

Комитедэй гэшүүд: [illegible] Александров, Джон [illegible] Ренато Гуттузо, Ян [illegible]ский, Анна Зегерс, Ива[illegible]лек, Хуан Маринелло [illegible]рега, Пабло Неруда, [illegible] Сингх Сокхей, Илья Эр[illegible] Каору Ясуи.

„Арадуудай хоорондо эб найрамдал бэхижүүлхын түлөө" Уласхоорондын Ленинскэ шангай комитедэй мэдүүлгэ

(1962 оной апрелиин 20-до комитедэй заседани дээрэ баталан абтаба)

Бүгэдэниитээрээ буу зэбсэг хуряаха ба эб найрамдал бэхижүүлхэ асуудалаар байгша оной июль һарада Москвада болохо Бүхэдэлхэйн конгрессэй үргэн түлөөлэлгэтэй байһыень хараадаа абажа, буу зэбсэг хуряахын түлөө, уласхоорондын хани харилсаанай түлөө тэмсэдэг политическэ, ниитын ажал-ябуулагшадай элдэб үзэлтэй соёл культурын ажал-ябуулагшадай, элдэб организацинуудай уулзаха гээшэ ехэ удхашанартай гэжэ хараадаа абаад, «арадуудай хоорондо эб найрамдал [illegible]жүүлхын түлөө» Уласхоорондын Ленинскэ шангай [illegible] энэ конгресстэ хабаада[illegible]рэниие дэмжэхыень [illegible] лауреадуудые уряалжа [illegible]

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Гусиноозерск городой ажалшадай демонстраци харуулагдана.
Ф. МОРЕНЕЦЭЙ фото.

Майн 1-нэй жагсаалда

«Правда» газетын 50 жэлэй ойдо

2. ЛЕНИН БАГШЫН ҮРГААЛААР

...Бүтээхэл байхабди ...тэгүүдэй ходо хэлэдэг ..., таряашадай револю-...

...Россин түүхэдэ шэнэ ... ородой гурбадахи ре... һүүлдэ социализмын ...гэхэ ёһотой»,— гэжэ ...Советэй зүблөөн дээрэ ...ябриин 7-до В. И. Ле... соогоо хэлэһэн түү...үглөөдэрынь «Рабочий ... түрүүшын нюурта ...эр толилогдоо һэн. ...ь һарануудта буржу...рын правительствын ...ыгада орожо, «Прав... нэрэеэ һэлгэһэн, ха... революциин үеэр ...ь» гээд гарадаг боло-...

...һөө партиин түб ор...нитэ зондо түрэл, ... анха түрүүнэйнгээ ...эр гаража эхилээ һэн. ...эр уданшегүй пар...зарлаһан түрүүшын ...нэгэндэнь «Правдын» ...хай зүбшэн хэлсэгдээ

...э эгээл түрүүшын Со...һаяхан тогтоод байха...нин шэнэ түхэлэй хэб... хүгжөөхэ хэрэгтэ тон ... гаргаа. 1918 оной ...20-до «Правда» газетэ... «Манай газетэнүүдэй ... тухай» гэһэн статья ...ино-совет хэблэлэй үг ...хойлһон байгаа. «Эко... ехээр лэ хэлэлтэй,— ...заагаа һэн.—...Эконо...нэ ажабайдал бодото ...үүлхые харуулһан ба...хада, тон наринаар ...онжэлэн үзэхэдэмнай ...эй». Мүн бусадшье ...ндхэлнүүд соогоо эко...хэдэг болгон ажал-...үүлхэ хүрсэ зэбсэг...

хэблэл болоно гэжэ В. И. Ленин нэгэнтэ бэшэ заахан юм.

Коммунистическэ партиие, Совет гүрэниие эмхидхэн байгуулагша агуу ехэ вождиингоо энэ һургаал бэелүүлэн, «Правда» газетэ олон үндэһэ яһатантай манай орон дотор социализм байгуулха, олонитэ хүдэлмэришэд ба таряашадые хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ айхабтар ехэ үүргэ дүүргэә. Коммунис партиин сэсэн мэргэн хүтэлбэреэр бурят арад түүхэтэ богонихон болзор соо экономико болон соёл культурая хүгжөөлгын талаар угаа ехэ амжалта түйлаа.

Бурят орон соо шэнэ, социалис байдал мандуулха хэрэгтэ партиин түб орган — «Правда» ехээр нүлөөлһэн, туһа хүргэһэн байна. Манай автономно республикын байгуулагдаһан сагһаа хойшо мүнөө саг хүрэтэр Бурят ороной ажалшадай ажал хэрэг, амжалта түйлалта тухай, мүн дутагдалнуудшье тухай эли тодо, хурса һонор корреспонденцинүүд, статьянууд «Правдын» хуудаһанда гаражал байдаг.

Дайнай урда тээхи табан жэлнүүдэй үеэр Улан-Удэ хотодо паровозо-вагонно, шэлэй заводуудай, мяханай комбинадай барилга, Баргажанай алта, Галуута Нуурай шулуу нүүрһэ, Зэдын вольфрам малталга, колхозууд, совхозууд болон МТС-үүдэй амжалтанууд тухай оронойнгоо уншагшадта дэлгэрэнгыгээр хөөрэжэ үгэдэг байгаа. Жэшээнь, 1933 оной июлиин 10-да гараһан номерынь абаад үзэе. Механо-шудхалгын, модоной, хиринисын заводууд, судна заһабарилгын верфь, электростанциин түрүүшын ээлжээн, мүн бусадшье шэнэ барилганууд республика дотор ашаглалгада оруулагдаа гэжэ газетэ бэшэнэ. Адууһа малай 60 процент, эдлүүриин газарай 76 процентнь колхозуудта нэгэдүүлэгдэһэн, 12 МТС, машинаар үбһэ сабшалгын 19 станцинууд бии. Энэ үедэ соёл культураяа хүгжөөлгөөр ехэ амжалта түйлагдаа гэжэ «Правда» мэдээсээ һэн.

Тиихэтээ хамта «Правда» Бурядай промышленна ба хүдөө ажахын үйлэдбэриин түрүүшүүл тухай материалнуудые олоор хэблэдэг, тэдэнэй үүсхэлые һайшаан дэмжэдэг байгаа. 1936 оной январьда Бурят ороной ажалшадай эрхим түлөөлэгшэд Парти болон Правительствын ударидагшадтай ороной ниислэл хотодо уулзажа, амжалтанууд тухайдаа хөөрэһэн юм. Энэ уулзалга дээрэ хонишон Д. Гашунов, һаалишад М. Аржутова, Д. Эрдынеева, А. Мясникова, уран зохёолшо Хоца Намсараев болон бусад үгэ хэлэһэд, тэдэниие «Правда» толилоо һэн. Мүн республикын суута луговод Герасимов, механизатор Лыгден Цыренов болон бусад түрүүшүүл тухай очеркнуудшье газетэдэ толилогдоо бэлэй.

Эсэгэ ороной баатар хүбүүд, басагадай фронт дээрэ гаргаһан баатаршалга, хүдэлмэришэд болон колхознигуудай тылдэ түйлаһан ажалай габьяа тухай «Правда» үргэнөөр бэшэдэг байгаа. Дайн соогуур эгээл түрүүлэн Советскэ Союзай Геройн нэрэ зэргэдэ хүртэгшэдэй нэгэн (урдань Улан-Удэ хотын № 12 эхин һургуулиин багша байһан), лётчик Петр Харитонов фашис бомбардировщигые агаарта хайшан гээд бута сохёоб гэжэ «Правда» 1941 оной июлиин 9-дэ дэлгэрэнгыгээр бэшээ һэн. «Бидэ бурядуудта Совет засаг бүхы юумэ — баян байдал, соёл культура, эрхэ сүлөө, зол жаргал олгоо,— гэжэ сэрэгшэд Базар Тучинов Даба Жаргалов хоёр «Правдада» 1943 оной февралиин 29 үдэр фронтһоо бэшээ һэн. —...Түрэл Совет засагтайнгаа түлөө, агуу ехэ Холбоото Советскэ Социалистическэ Республикынгаа түлөө хүсэ шадалаа, ами наһаяа хайрлангүй тэмсэхэбди». Иимэл нэгэ һанал бодолтойгоор бурят сэрэгшэ бүхэн хорото дайсантай тэмсээ ха юм. Дайнай үе соо республикын ажалшад Улаан Армидаа буу зэбсэг бэлдэхын тула 86979 мянган түхэриг мүнгэ, 153 вагон эдеэ хоолой зүйлнүүдые фронт эльгээгээ гэжэ «Правда» онсолон тэмдэглээ һэн.

Урдынгаа һайн заншалые улам саашадань хүгжөөн, дайнай хойто тээхишье жэлнүүдтэ ленинскэ «Правда» Бурядай республикын экономико болон соёл культурын хүгжэлтэ тухай олон материал толилһон байна. Жэшээнь, республикын суута машинистнууд Семен Дмитриевич Асеев, Дмитрий Николаевич Ягодин гэгшэдэй локомотивуудаа һайнаар ашаглахын түлөө үүсхэлые тус газетэ халуунаар дэмжэһэн юм.

1953 оной июниин 9-нэй номерто «Улан-Удэ» гэһэн тон һонирхолтой очерк толилогдоо бэлэй. Энэ хотын паровозо-вагонно, механизированнэ шэлэй, судна заһабарилгын, шэрэм шудхалгын, хиринисын заводуудай, мяха-консервын, һүнэй комбинадуудай, сэмбын ба мебельнэ фабрикануудай бүтээһэн зүйлнүүдые манай ороной олон нютагуудта хэрэглэдэг гэжэ «Правда» бэшээ һэн.

Республикын арадай ажахын амжалтануудые үргэнөөр харуулхатала хамта, бурят арадай удхаараа социалис, түхэл маягаараа үндэһэнэй соёл культурын хүгжэлтэдэ «Правда» тон ехэ анхарал хандуулһаншье, хандуулжашье байдаг. 1940 ондо Москвада болоһон Бурядай искусствын түрүүшын декада, 1950 ондо болоһон литературын удэшэнүүд, мүн 1959 ондо болоошо хоёрдохи декада «Правдын» хуудаһануудта үргэнөөр харуулагдажа, үндэр сэгнэлтэ абаһан юм.

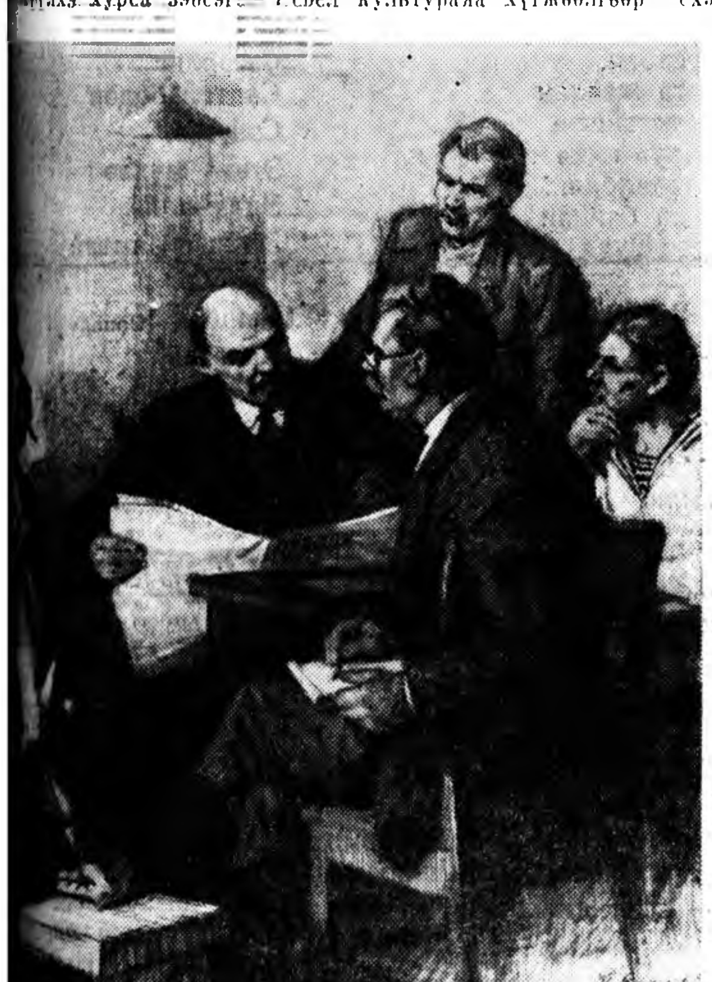
Ажалшадые коммунис үзэл бодолтойгоор хүмүүжүүлхэ гээшэ мүнөө партийно-советскэ хэблэлэй тон шухала зорилгонуудай нэгэн болонхой. Манай партиин түбэй энэ орган коммунистическа обществын шэнэ хүнэй хүгжэн болбосоржо байһые, тэрэнэй һанал бодол, ажал хэрэгые тон уран зохидоор, шадамар бэрхээр, абьяастайгаар харуулна. «Үндэр дээдэ нэрэ зэргэ уялгална» гэһэн һонирхолтой корреспонденци 1960 оной майн 27-ной номерто Сэлэнгын совхозой һаалишан, коммунис ажалай ударник Александра Цыңгунова толилуулаа һэн.

— Коммунис ажалай ударник! Ямар омогорхолтойгоор дуулдана гээшэб,—гэжэ тэрэ бэшэнэ.—Хэзээб даа, коммунизмын үедэ, бидэн тухай иигэжэ хэлсэхэл:— Эдэнэр анха түрүүлэн эхилээ бэлэй! Иимэ нэрэ хүндэ угаа ехээр баярлуулна, тиихэтээ хамта олон юумэ бүтээхые уялгална!

Мүн үнгэрэгшэ жэлэй ноябрь соо «Правда» газетэдэ Хэжэнгын совхозой ахалагша хонишон, мүнөө СССР-эй Верховно Совэдэй депутат Ц. Б. Буянтуевай «Эхэ орондоо үнэгүй продукци ехээр үгэе!» гэһэн статья толилогдоо һэн. Бүри һая, энэ оной февраль соо Ц. Б. Буянтуевай бригадын ажалай түрүүшын дүнгүүд тухайда уншагшадтаа хөөрөө. 6 хүнһөө бүридэһэн энэ бригада нёдондо 2 мянган центнер үбһэ, 186 тонно силос бэлэдхээ, жэл соогоо 36,7 мянган түхэригэй продукци үйлэдбэрилжэ, гаргашаа 2400 түхэригөөр хорооһоо. Эдлүүриин газарай гектар бүриһөө 660 килограмм нооһо, 50 центнер хонинoй мяха абаа гэжэ мэдээсэнэ.

Үнгэрһэн табин жэл соо ленинскэ «Правда» шэн зоригто, алдар солото замаар дабшажа ерээ. Манай олон үндэһэ яһатантай ороной агуу ехэ бүлын али эрхэтэ гэшүүн болоһон Бурядай АССР-эй арадай ажахы болон соёл культурые хүгжөөлгэдэ, коммунизм байгуулхын түлөө тэмсэлдэ ажалшадые элсүүлгэдэ «Правда» ехэ үүргэ дүүргэдэг, аша туһатайгаар нүлөөлдэг байна. Тиин үдэр бүриингөө ажал хэрэгээр Ленин багшын мүнхэ һургаалые үнэн зүбөөр бэелүүлнэ.

Б. ДОНДОКОВ,
түүхын эрдэмэй кандидат.

...Ленин хүдэлмэришэд-бэшэгшэдтэй «Правда» газетын ...хөөрэлдэжэ байна.
ТАСС-эй фотохронико.

...ЗҮРХЭНЬӨӨ АМАРШАЛНАБ

...агуу ехэ Коммунис ...үндэхэгшэ В. И. Ле...нинэй байгуулагда...һан хараа шугамые ...йлгосотойгоор арад ...үүлдаг хүсэтэ зэб...оной ойрын хани— ...газетын 50 жэлэй ... Олон ороной ...эб найрамдал, эн... байдал хүсэгшэд ... үдэр бүри хүлеэн ...коммунистическэ об...уулжа байгаа со...шэнэ байдал зохёо...үй харадаг, манай ...найрамдалта поли...о дээрэнь мэдэжэ ...э. Эгээл иимэ хү...-үдэр бүриин га...рохо тухай манай ... Ленинэй анхан ...нь элитэ.

...эй туршада ма... үнэн сэхэ зэбсэг ...одоо тиимэ байха ...ойн үдэрөөр энэ ...ршалхаһаа гадна, ...алай, жаргалта ...һэ хүрэнгэ бүм...йн бүхы хубида ... нүлөөгөө улам ...нь хүсэхэ байна-...

...газетэ уншахада ...политическэ болон ...алнуудаар ходо ...эг, уншагшадай, ...удай багша мүн. ...й хуудаһануудта ...н сэсэн мэргэн ... соогоо хэблэгдэ... бүхэндэ хүрэдэг ...лэ нютагта һургуулиин һурагшаһаа эхилээд, һаншаг сагаан үбгэд, хүгшэд хүрэтэрөө энэ газетын захаһаа захадань гаратар уншадаг, зүбшэдэг байна.

«Правдын» дүүнэр—республикын, аймагай газетэнүүд өөрынгөө ахаһаа жэшээ абажа, арадай дунда үнэн үгэ тараадаг болонхой. Мүнөө аймагууд хоорондын газетэнүүд хэблэгдэжэ, уншагшадта үшөө нэгэ туһамарша бии болохонь.

Манай ашата партиин хэблэгдэмэл орган—«Правдын» гараһаар 50 жэлэй ойн үдэрые бүгэдэ арадай һайндэр гэжэ уншагшад тоолоно. Энэ газетэ арад зондо һургаал үгэхэһөө гадна, эрдэм мэргэжэлээ дээшэлүүлхэ, коммунис ёһоор болбосорхо хэрэгтэ ехэ хүмүүжүүлхы үүргэ дүүргэнэ. Тиимэл хадань арад зон энэ газетые тон олоор захидаг, уншадаг. Гансахан Закаменай аймаг соо 600 гаран хэһэг «Правда» хото, хүдөөгэйхид абана. Совет засагай урда тээ газетэ абахаһаа байха, уншажа шадаха зон хургаар тоолохоор байгаа юм. Харин мүнөө юрын малшан, таряашаншье амарха сагтаа газетэ харангүй байжа шадахаяа болинхой. Энэл даа, манай соёл культурын ургалта! Энэ хэрэгтэ «Правдын» үүргэ тон ехэ.

Д. Аюшеев,
«Правдын» уншагша,
СССР-эй Журналистнуудай союзай гэшүүн.
Закаменай аймаг.

Сэлэнгэ мүрэнэй бусалан урдаһан мэтэ агуу ехэ Майн 1-нэй үдэртэ манай Улан-Удын залуушуул Ленинэй нэрэмжэтэ гудамжаар ябаба.
Л. ХАЙДУРОВАЙ фото.

Улаан туг барюулагдаба

ХЭРЭН. (**Телефоноор абтаба**). КПСС-эй обкомой, республикын Министрнүүдэй Соведэй дамжуулгын Улаан туг аймагта барюулхатай дашарамдуулһан ажалшадай суглаан аймагай түб Хэрэн тосхондо болобо.

Суглаае КПСС-эй райкомой нэгэдэхи секретарь В. Д. Серебренников нээгээд, республикын Министрнүүдэй Соведэй түрүүлэгшэ А. У. Модогоевто үгэ үгэбэ.

Нүхэр Модогоев суглаарагшадые халуунаар амаршалаад, жэлэй түрүүшын кварталда мяха, һү, үндэгэ гүрэндэ худалдаха түсэбөө дүүргэжэ, мүрысөөндэ илаһан Түнхэнэй аймагта партиин обкомой, республикын Министрнүүдэй Соведэй дамжуулгын Улаан туг 300 түхэриг мүнгэн шантайгаар барюулба. Суглаарагшадай нэрьемэ альга ташалган доро партиин райкомой нэгэдэхи секретарь нүхэр Серебренников, аймгүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр Таханов гэгшэд дамжуулгын Улаан туг хүндэтэйгөөр хүлеэн абаба.

Удаань «Сибиряк» колхозой түрүүлэгшэ Н. А. Домышев үгэ хэлэхэ зуураа, хоёрдохи кварталда манай колхоз мяха, һү, үндэгэ гүрэндэ худалдаха түсэбөө үлүүлэн дүүргэхэ гэжэ колхознигуудайнгаа үмэнэһөө найдуулба.

Улаан тугаа хоёрдохи кварталда алдахагүй гэһэн зоригтойгоор суглаарагшад тараа.

Д. Янданов.

МАЙН НЭГЭН РЕСПУБЛИКА ДОТОРНАЙ

Сэлэнгэ

Шахтёрнуудай город һайндэрэйхеэр гоёон шэмэглэгдэнхэй. Апрелиин 30-да городой Культурын байшанда Майн 1-дэ зорюулагдаһан баяр баясхалангай суглаан боложо, бүхы дэлхэйн ажалшадай һаналаа нэгэдэлгын һайндэр тухай КПСС-эй райкомой секретарь нүхэр **А. Бамбаров** элидхээ.

Майн 1-нэй үдэр городой ажалшадай демонстраци боложо, хүхюу зугаа наадан һүнин орой болотор үргэлжэлөө.

Аймагай ажалшад һайндэрые ажалай бэлэгээр угтабад. Жэшээнь, Сэлэнгын совхозой 2-дохи фермын механизаторнууд (эрхилэгшэнь нүхэр Балданов) эртынгээ тарилгые эрхим шанартайгаар дүүргээ. Трактористнар нүхэд Д. Лубсанов, А. Шишмарев, Б. Жалсанов гэгшэдэй эрхим ажалые тэмдэглэмээр.

Гусиноозерскдо түрүүшынхеэ оёдолой фабрика байгша оной эхеэр нээгдэһэн юм. Фабрикын коллектив 1-дэхи кварталайнгаа түсэб 165 процентээр дүүргэжэ, аймаг доторoo түрүү зэргэдэ гараһан. Оёдолшод нүхэд З. Сапунова, З. Хрулева, А. Ворошилина, В. Соколова гэгшэд үдэр бүриингөө нормые үлүүлэн дүүргэжэ, улаан самбарта тэдэнэй нэрэ алдар оронхой.

Шахтёрнууд мүнөө жэлдэ 15 мянган тонно шулуу нүүрһэ түсэбһөө гадуур абаха уялгаяа урагшатайгаар бэелүүлжэ байна. Жэшээнь, 1-дэхи участогай шахтёрнууд (начальнигынь нүхэр Кормильцев) 4 һарын туршада 4 мянгаад шахуу тонно нүүрһэ түсэбһөө гадуур гаргаа.

Р. Балданов,
манай корр.

Закамен

ЗАКАМЕНСК. (**Телефоноор абтаба**). Аймагай ажалшад Майн 1-нэй һайндэрые баяр баясхалантайгаар угтаба. Промышленна предприяти болон колхозуудта энэ һайндэрэй хүндэлэлдэ социалис мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрһэн байна.

Апрелиин 30-най үдэшэ Закаменск городой Культурын байшан соо үнгэргэгдэһэн баярай суглаанда промышленна предприятинуудай, колхозуудай түрүүшүүл олоороо хабаадалсаа.

Аймагай Соведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ **Ц. Д. Гырылов** дэлхэйн ажалшадай һаналаа нэгэдэлгын һайндэр— Майн 1 тухай элидхэл хэбэ. Һүүлээрнь эндэхи арадай театрын артистнар һонирхолтой концерт харуулаа. Тэрэшэлэн аймагай бүхы колхозуудта баярай суглаан үнгэргэгдөө.

Майн Нэгэнэй үдэр Закаменск городто ажалшадай демонстраци болоһон байна.

Д. Аюшеев.

Мухаршэбэр

Бүхы дэлхэйн ажалшадай һаналаа нэгэдэлгын һайндэр — Майн 1-дэ зорюулагдаһан баяр баясхалангай суглаан Мухаршэбэр тосхондо боложо, «Майн 1—Ажалшадай һаналаа нэгэдэлгын уласхоорондын үдэр» гэһэн элидхэл партиин райкомой секретарь нүхэр **А. Баженов** хээ. Элидхэлэй һүүлээр ажалшадта концерт харуулагдаа. Аймагай Культурын байшанда хүхюу зугаа наадан оройхон болотор...

Аймагай ажалшад, малшад эршэмтэй ажалаараа һайндэрые угтаба. Заганай колхоз 1-дэхи кварталда 1080 центнер мяха худалдаха түсэбөө үлүүлэн дүүргэжэ, 1131 центнер худалдаа. Тиихэдэ үндэгэ худалдаха түсэбөө хоёр дахин үлүүлэн дүүргээ. Тус колхозой үхэршэн А. Иванов нэгэдэхи квартал соо 140 толгой эбэртэ бодо мал шахажа, толгой бүриинь 280—300 килограммтайгаар гүрэндэ худалдаһан байна. Мүнөө залуу мал тушаажа абаад, тэрэнэйнгээ толгой бүриинь сүүдхэдээ 600—700 граммаар нэмээнэ.

Аймагай бүхы колхоз болон совхозууд хабарайнгаа тарилгые апрелиин 27-һоо эхилэнхэй. Аймагай механизаторнууд эртын тарилгые 10—12 ажалай үдэр соо дүүргэхэ гэһэн уялга абанхай. Аймаг соо хамагһаа түрүүлэн «Знамя Ленина» колхозой механизаторнууд тарилгаяа эхилээ. Тэдэнэр 10 үдэрэй туршада эртын тарилгые дүүргэхэ зорилготой. Тус колхозой 5-дахи отделениин трактористнар Ц. Батомункуев, Б. Санжиев болон бусад 10 үдэрэй туршада 350—350 гектар зөөлэн хахалалга хэхэбди гэһэн уялгатай.

Амагай бүхы ажалшад КПСС-эй ЦК-гэй мартын Пленумэй шиидхэбэринүүдые бэелүүлхын түлөө дэлгэрһэн мүрысөөндэ угаа эдэбхитэйгээр оролсоод, шударгыгаар ажаллажа байна.

Б. Жамбалов,
манай корр.

Хори

Аймагай совхозуудай болон промышленна предприятинуудай ажалшад Майн нэгэнэй һайндэрые баяр баясхалангай, ажалай дэбжэлтын оршон байдалда угтан һайндэрлэбэ.

Майн Нэгэнэй һайндэрэй хүндэлэлдэ дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ коммунис ажалай предприяти болохын түлөө тэмсэжэ байһан Хандагайн леспромхозой коллектив һайн илалта түйлаа. Тус предприяти 4 һарынгаа үйлэдбэриин түсэбые болзорһоонь урид дүүргээд, түсэбһөө гадуур 2000 гаран кубометр модо үһанай эрьедэ буулгаба. Тиихэдэнь Хуртэйн леспромхозоорхин дүрбэ һарынгаа түсэб мүн лэ үлүүлэн дүүргэһэн байна.

Чесанын совхозой малшад мал ажалай продуктнуудые гүрэндэ тушааха нэгэдэхи кварталай түсэб амжалтатайгаар бэелүүлээд, байгша квартал соошье эршэ шангатайгаар хүдэлжэ байнхай. Аймагай бүхы механизаторнууд хабарай тарилгын хүдэлмэридэ эмхитэйгээр шиидэн оронхой, эртын орооһото ургамалнуудые тарижа байна.

Аймагай тосхон, һууринуудаар хаа хаанагүй али бүхы оронуудай ажалшадай һаналаа нэгэдэлгын уласхоорондын һайндэртэ зорюулагдаһан баяр ёһололой суглаанууд боложо, суглаарагшадта концерт болон кино харуулагдаба. Эгээл нэгэ иимэ суглаан аймагай түб Хори тосхоной Культурын байшанда болоһон байна. Майн нэгэнэй һайндэртэ зорюулһан элидхэл аймагай Соведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр **Бальжинимаев Б. С.** хэһэн байна.

Ажалаа шэнээр эмхидхэнэ

Хүнтэйн үргэн уужам талын баруун хормойдо ниишэ тиишээ арбаад километртэ Баргажанай XXII партсъездын нэрэмжэтэ колхозой таряалангай газар нэмжынэ. Үбэлдөө эндэ гүнзэгы саһан тогтоһон байжа, газарай хүрьһэн шиг нойтоор элбэг, үдэшэ үглөөниинь уурал мана татажа байна.

Мүнөө хабар тус колхоз эндэ 7412 гектар газарта орооһо таряа, тэжээлэй ургамалнуудые тариха. Тиихэдээ колхоз таряалангаа шэнээр хубаарилжа, үрэжэл багатай ургамалнуудаа эрид хороожо, орондонь шэниисэ, кукуруза, горох гэхэ мэтэнүүдые тариха болоо. Жэшээнь, шэниисэ тарилга 60 процентээр ехэдхэгдэжэ, 3000 гектарта хүргэгдэхэ, кукуруза нёдондо жэлэйхиһээ 310 гектараар үлүү гэхэ гү, али 1000 гектар газарта таригдаха юм. Мүн энэ хабар горох, сахарай свёкло гэхэ мэтэнүүд түрүүшынхеэ ехэ талмайда таригдаха байна.

Ингэжэ таряанай газар шэнээр хубаарилһанай ашаар тус колхоз 1962 ондо орооһо таряанай ба тэжээлэй ургамалнуудай ургасые эрид дээшэлүүлхэ зорилготой.

1961 ондо колхоз бүхыдөө 28 мянган центнер орооһо таряа суглуулһан байбал, мүнөө жэл 48 мянган центнер хуряаха аргатай болоно. Тиихэдэ шэмэтэ тэжээл бэлэдхэлгэ 6 дахин дээшэлжэ, 19 мянган тонно силос дарагдаха юм. Энэ зорилгоёо гүйсэд бэелүүлбэл, колхоз адууһа малаа тэжээлээр элбэг хангажа, һү, мяха, үндэгэ, нооһо абаха саашанхи хараа түсэбүүдээ амжалтатайгаар дүүргэхэ арга боломжо олохо бшуу.

Мүнөө эндэхи механизаторнуудай ажал хүдэлмэриие харахада, тэдэнэй урдахи хараа түсэбүүдээ нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэхэ байһандань этигэжэ ядахаар бэшэ. КПСС-эй Центральна Комитедэй мартын Пленумэй гүн гүнзэгы шиидхэбэринүүдээр зоригжоһон механизаторнууд долоон жэлэй дүрбэдэхи жэлдэ орооһо таряанай ба тэжээлэй ургамалнуудай эрхим һайн ургаса эрхэ бэшэ абаха гэжэ эрид шиидээд, мүнөө хабар ажалаа шэнэ эрилтын ёһоор эмхидхэжэ тарилгаяа эхилбэ.

Колхозой тракторно-таряан ажалай бригада 4 тусгаар, бэеэ даанги звенонууд болгон һалгаагдажа, тэдээндэ газар, уһань даалгагдажа үгтөө. Звенонуудые даагшанараар дүй дүршэл ехэтэй механизаторнууд томилогдоо. Тэдэнэр звеногойнгоо хүдэлмэриие эмхидхэхэһээ гадна, өөһэдөө али нэгэн тракторна агрегадта хүдэлмэрилхэ юм. Тиин эдэ бэеэ даанги звенонуудай гэшүүд абаһан продукцинигаа хэмжээгээр ажалайнгаа түлөөһэ абаха болоо. Тракторно-таряан ажалай звенонуудые колхозой главна агроном Б. О. Гармаев хүтэлбэрилнэ. Ингэжэ таряан ажалай звенонуудые ажахын тоосоондо оруулжа, механизаторнуудай ажал хүдэлмэриие шэнэ аргаар эмхидхэһэнэйнь һүүлээр тэдэнэй оролдолго үүсхэлынь дээшэлжэ, үндэр баян ургасын түлөө ёһотоор тэмсэжэ орооһонинь түрүүшын үдэрнүүдһээ элитэ болоно.

Мүнөө колхозой 30 трактор, бусад олон хүдөө ажахын машинанууд заһабарилагдажа, таряалангай полинууд дээрэ гаргагдаа. Тарилгын үедэ тракторна агрегадуудые нэгэшье һаадгүйгөөр ябуулхын тулада механизаторнууд өөһэдөө сеялкэнүүдэй хайрсагуудые орооһоор ябууд дүүргэхэ түхеэрэлгэ хээ.

Тэрэшэлэн эндэхи механизаторнууд үрэһэ хүрэнгээ һайнаар бэлдээ. Мүнөө хабар ехэнхидээ эндэхи байгаалиин эрхэ байдалда үндэр баян ургаса үгэдэг «Онохойская-40», «Лютесценс-062» гэжэ сортын шэниисын үрэһэн таригдаха байна. Булта үрэһэ хүрэнгэнь һайнаар сэбэрлэгдэжэ, тарилгын шанарта хүргэгдэнхэй.

Мүнөө тракторно-таряан ажалай звенонууд апрелиин һүүлээр тарилгаяа эхилбэ. Тарилгаяа түргэн болзор соо үнгэргэхын тулада эндэхи механизаторнууд тракторна агрегадуудаа хоёр халаанда үдэр һүнигүй ябуулхаар хараалба. Тракторна агрегадуудай ахалагша сеялкэшэдээр дүй дүршэлтэй механизаторнууд томилогдоо.

Ажал хүдэлмэреэ шэнээр эмхидхэжэ, үрэһэ хүрэнгэеэ, машина техникээ һайнаар бэлдэһэндээ тус колхозой механизаторнууд хабарай тарилгаяа түргэн болзор соо эрхим шанартайгаар үнгэргэхэ байһандаа найдана.

—Ажахын тоосоондо ороһоной һүүлээр манай звеногой механизаторнууд хэзээ хэзээнэйхиһээ эмхитэй, оролдосотойгоор хүдэлмэреэ ябуулжа байна. Мүнөө механизаторнууднай урданайхидаал ами амяа хараад ябана бэшэ, харин бэе бэедээ туһалжа, залуу, дүй дүршэл багатай хүнүүдээ дахуулжа хүдэлмэрилнэ. Энээн дээрэһээ харахада, мүнөө хабар машина техникэ дүүрэн хүсөөрөө ашаглагдаха, хүдэлмэриин шанар эрид һайжарха байһанинь элитэ болоно. Тиин хабараймнай тарилга хаһа саг соогоо эрхим шанартайгаар үнгэргэгдэжэ, үндэр баян ургасын үндэһэ һуури табигдаха ёһотой,—гэжэ тус колхозой тракторно-таряан ажалай IV-дэхи звеное даагша коммунист Д. Раднаев мэдүүлбэ.

О. Раднаев.

БУРЯТ ҮНЭН
3-дахи нюур

АРАДАЙ ДУУШАН

Ургэн дэлхэйн урэжэлтэ баян убсуун тээрэ тоогуй оло янзын унгэ шанар оложо ургаһан ургамалнуудай бушхан һалбаржа байдагтал адляар ажабайдалай гун долгин соо- һоо баһал айхабтар олон янзын шэнжэ шанар шэнгээн абаһан шэдитэ дуунууд жэгууртэн зэдэлжэ, сэдьхэлэй сэсэг, сээжын шэмэг болон байдаг бэшэ аал? Эдир залуухан һасаран эдэ дуунуудые эльгэ зурхэнлөө эгэршэгуй бухөөр хадагалан, хадуун ябагша һэн. Тиин арбадахи класс дүүргэмсээрээ оперо, балетэй театрта хоорой жиирэй дуушан боложо ороһониинь гайхалгуй.

— Туранхайшаг бэетэй, ундэр хара хубуун ажалда абтаа бэлэй. Теэд абаһаар тэрэмнай дуулаха, наадахадаа онсо бэлигтэй байжа, хараа байса хамагай анхарал хандуулаа һэн... Тиигээд хугжэмэй ямаршье эрдэмгуй болобошье, «Фауст» оперодо Мефистофелиин партиие дуулажа, туруушын алхам хэбэ. Удаань «Энхэ Булат баатар» сооһоо хаанай роль наадахадаа, одоол ёһотой амжалта туйлаба. «Энэ турэл театраа алдаршуулха хунтэй болобобди»,—гээд бухы дуушад, наадашаднай, мун харагшадшье нэгэн адляар урмашан мэдэржэ эхилһэн юм,—гээд нэгэ наһажаал артист домоглоно.

Захалан худэлжэ байхадаа залуу артист худөө нютагуудаар аяншалжа, бурят аялга хугжэмэйнгөө дээжэ зуйлнуудые өөрын онсо маягтайгаар гуйсэдхэжэ, элитэ болоһон намтартай. Тиин хорин дурбэ наһандаа аяар баруунай алтан ганжарта Прага айлшалжа, арадай дуунуудые— «Халаһаа ундэр Хангай дээгуур», «Иналтын дуун» анха туруун хилын саанахи Европодо ирагуу һайханаар зэдэлуулжэ, ахамад нухэдэйнгөө зууршалгаар Ленинград хото—хугжэмэй дээдэ һургуулида һурахаяа мордоһон байха юм. Тэрэ уедөөшье Берлин—бумбэрсэг дэлхэйн залуушуулай фестивальда эльгээгдэжэ, нэгэдэхи зэргын диплом бэлэгтэй ерэһэн байна. Удаань Москва ниислэлдэ бурят уран зохёолой вечертэ хабаадалсаха уедөө ямар ехэ амжалта туйлааб!

Ородой алдарта дуушад Шаляпин, Собинов, Нежданова болон бусадай ажаллаһан Гурэнэй Ехэ театрта 1957 ондо уригдан, «Русалка» оперодо Мельнигэй партиие дуулажа, һасаран Линховоин альга ташуулаа, магтуулаа. һуулээрнь аха дуу монгол арад уласай туб — Улаан-Баатарта ошожо дуулахадань, суглараһан уладууд манай артистые ендэр дээрэһээ табижа угэнгуй, айхабтар һайшаажа, хэдэ дахин дабтан дуулуулһан байха юм.

Удаань совет элитэ мастернуудай тоодо орожо, Хитад, Вьетнам, Африкын оронуудаар аяншалаа. Иигэжэ турэл бурят арадайнгаа оюун бэлигые аяар холын туби оронуудта алдаршуулһан байна.

Тиин хэды эрдэм шудалһан, аяншалһан, суурхаһан болобошье, һасаран Лодонович мунөө уедэ урда мэтэ даруу даамайгаар, ханамжатай оролдосотойгоор турэл Улан-Удэдээ ажаллаһаар.

Агуу партиин XXII съездын хундэлэлдэ М. П. Мусоргскиин «Борис Годунов» гэжэ гайхамшагта оперо манай зужэгшэд харуулжа, тэрэнь амжалтатайгаар табигдажа байһаар.

Тус оперын ээлжээтэ нэгэ зужэгэй эхилхэһээ час тухай урдахана зужэгшын таһалга соо оробобди. һасаран Лодонович уни хада ерэнхэй, нюуртаа грим няажа һууба. Борис Годуновто анха бэлэдхэхэ уедөө өөрынь һанаашалжа зураһан олон янзын зураг, эскизууд хажуудань дэлгээтэй... Ажаглахада наадаха нюурайнгаа газаа тухэл шарайда тон ехэ анхарал хандуулдаг байна. Урдань тэбхын яларагша толи гэрэлэй доодо углууда Ф. И. Шаляпинай бишыхан зураг һуулгагданхай.

— Федор Ивановичтай удэр бури уулзадаг хаяат?—гээд асуухадамнай һасаран Лодонович ехэ зубшөөһэн хэбэртэйгээр, уриханаар энеэбхилбэ... Уданшьегуй ёһотойл хаан бэеэ бэелжэ, туруушын хонхын жэнгирхэдэ сценын дэргэдэ ошоод, бэлэн зогсожо байба.

Зужэгэй эхилхые зал соо угтанабди.

Москвагай шулуун туургын дэргэдэхи талмай. Хаан шэрээ Борис Годуновой эзэлһэн тухай тайжа Шуйский тунхаглан соносхожо, баярай жагсаал эхилнэ. Хажуу хоёр талаһаа һугадуулһан хаан Борис аали томоотойгоор алхалан орожо ерэнэ.

Зужэг улам саашаа зурилдөөтэй хурса болон хугжэнэ. Хаан Борис засаг турэ даажа ороһондоо юундэшьеб уй гашуудалда дарагдана янзатай.

Гажаран зобоно сэдьхэлни
Гасалан зугнэжэ зосоомни,
Аймшаг ёротой бодолоор

Алагхан зурхэм хулигдэбэ,—гээд бодолгото болон аргааханаар дуулахадань, тодхорто ушаралай тохёолдожо магадгуй байһаниинь улам элирнэ. Шэбэнэн һагад гу, али эршэ хусэтэйгөөр эгэшэглэн, хоолойгоо хубилгажа аялгалхадань, геройн сэдьхэлэй байдал гэрэл толи соо мэтэ аржагар тодоор харагдана. Мун нюур шарайнь хубиласа, нюдэнэйнь хараса, гар бэеынь худэлэсэ гайхалтай зохидоор хугжэмэй аялгатай ниилэн узэгдэхэ юм. Угуулһэн угынь уе, узэг бухэн тоб гэмэ тодохоноор соностоно.

Табадахи картина соо хаанай образ улам һурөөтэй болоно. Эндэ ехэнхидээ дуу аялгаар бэшэ, харин авторай шадабари гаргажа наадагдана. Иван Грозный хаанай хубуун Дмитриин ами наһыень хороожо, хаан шэрээ эзэлээд байтараа, тэрэ Дмитрий гэдэгэй унэн дээрээ амиды гэһэн мэдээсэл дуулахадаа, хаан Борис сэдьхэлээ төөрин ухаа алдана. Айхабтар һалганан хусэлжэ, хул дээрээ бодоһон аад, гэнтэ һалд һуужа, уймарлана. «Юун бэ тэрэ? Тэндэ, углуу соо... Найгалзан худэлнэ... Соройн бодоно... улам дутэлбэ... һалганана, ёолоно!» Энэ угэ бухэн соо һурөөтэй ехэ сухэрэл, сэдьхэлэй ехэ сэбдэг зоболон аймшагтайгаар эбхэрэн гарана. Тиин тамирдан убдэг дээрээ сухэржэ, шархатаһан абарга ехэ арьяатан шэнгеэр шала дээгуур шарбалзажа, унөөхи хии узэгдэлһөө далтиран далаганажа, гэдэргээ мулхин сухарина. «Чур, чур!» гээд хабшагдаһан арьяатан шэнгеэр хашхаран орилно...

Борис Годунов—эгээл хушэр хундэ рольнуудай нэгэн гэжэ бухы дэлхэй дээрэ мэдээжэ гээшэ ааб даа. Олохон томо артистнууд бухэли наһан соогоо театрта худэлбэшье, энэ ролиие даажа абахаяа зурхэсэдэг байха юм. Хэды тиимэ болобошье, һасаран Лодонович орёо хундэ образой удхые гайхалтай тодоор, дуурэнээр, гун гунзэгыгөөр харуулжа шадаа. Энэ хадаа арадай артистын һуулэй уеын эгээ ехэ амжалта болоно.

— Ажабайдалай унэн баримтанууд дээрэ ундэһэлэн, образ байгуулха шухала. Оперо гээшэ гоё хубсаһа умдэһэн миин лэ юрын дуу дуулалган байха ёһогуй. Дуун драматическа образ хоёр хоорондоо нягтаар шэрээгдэн ниилэжэ, хунэй сэдьхэл зурхэ худэлгэхэ ёһотой юм,—гэжэ артистын нэгэтэ ажаглаһаниинь аргагуй зубтэй.

Арадай артист энэ хэлэһэн угэеэ хэрэг дээрэншье бэелуулдэг байна. Тэрэ хадаа турэл театртаа 6 жэл соо ажаллаха зууреа хорёод партинуудые гуйсэдхэһэн, репертуараа богонихон болзор соо гайхалтай тургэнөөр ургэдхэһэн байна. Костромагай таряашан—патриот Иван Сусанинай, гал хорон харасатай, галзуу дошхон аашатай Мефистофелиин («Фауст»), уулзаһан лэ юумэеэ «унхидан» һэжэглэдэг, узэмжэгуй муухай Дон Базилиогой («Севилиин Цирюльник»), ульгэршэ сэсэн Булган Табатын («Анда нухэд»), ургэлжэ һэбхи ябадалтай Моргооной («Булагай эхиндэ») болон бусад партинуудые туд тудтань адлидхашагуй һайнаар гуйсэдхөө юм. Оперо гээшэ хугжэм дуунай эгээл орёо һалбаришье һаа, артистын ёһотойл хулэг унаань хурин хээрэнь болонхой.

Бурядай уран зохёолой болон искусствын хоёрдохи декадын уедэ «Игорь тайжа» гэжэ оперодо хабаадалсахадаа, һасаран Лодонович хариин удамаршан—Кончагай ролиие гайхамшагтай бэрхээр наадаһан юм.

Совет искусствые хугжөөхэ хэрэгтэ ехэ габьяатай байһанайнь тулөө нухэр Линховоиндо эгээл дээдэ зэргэ—СССР-эй арадай артистын нэрэ зэргэ олгогдоо бшуу.

Иимэ ундэр магтаал һайшаалда хуртэһэн байбашье, манай артист һанаагаа амардаггуй. Шэнэ зужэгуудтэ эдэбхитэйгээр хабаадалсахаһаа гадна, анха наадаһан рольнуудаа дахин дахин һэльбэн шэнэлжэ, улам ойлгосотой тобогор, сомо болгохын хойноһоо эсэшэгуйгөөр оролдодог, тиихэдээ геройн сэдьхэлэйнь гунзэгые гэрэл тодоор уудалан харуулха шэнэ аргануудые бэдэрэн олодог гээшэ.

— һасаран Лодонович ехэ бэлигтэй, даруу зантай, һайншье хун. Сугтаа худэлжэ байгаа нухэдтөө туһалхын хойноһоо оролдожо ябадаг юм. Ехэ болбосоролтой, нарин нягта журамтай, ажалша бэрхэ һэн туладаа тон хундэтэй. Унэхөөрөө арадай хубуун, арадай дуушан гээшэ даа,—гээд театрын зужэгшэд омогорходог.

Ороной алдар суута бэлигтэн— Гилельс, Ойстрах, Моисеевуудтэй адлихан жагсажа, бухы дэлхэй дээрэ совет искусствын солые дуудалсаһан манай һасаран Лодоновичын ажабайдалай зам арюун һайхан, ерээдуйнь буришье һаруулхан. Омогорхонобди. Баясанабди.

Коммунизм байгуулха гайхамшагта хэрэгтэ арадай артистын аша габьяа уран гоёор унгэ ниилэн угалзатан оронол!

СССР-эй Верховно Соведэй депутат болоод байхадаа һасаран Линховоин этигэл найдабаримнай бурин гуйсэдөөр харюулжа байһаниинь дамжаггуйл!

Р. ЦЫБИКОВ.

Бирагүйгөөр эхилэгдэә

1962 оной ехэ уузалга — Уласхоорондын һайндэр — Майн нэгэнтэй тудаба. Улан-Удэ хотын ажалшад Россин Федерациин табадахи зонодо түрүү һуури эзэлхын түлөө эхилһэн мүрысөө харахаар стадиондоо олоороо сугларaa. Эдэнэрнай хэд бэ гэхэдэ, «Б» классай мастернууд — манай республикын суглуулагдамал «Байкал», Кемерово городой «Химик» командануудай футболистнар болоно.

Үнгэрэгшэ жэлэй дүн харахада айлшаднай бүхы командануудай дунда 10-дахи, манай команда 9-дэхи һуури эзэлһэн байна. Тиихэдэ Улан-Удын футболистнуудай команда эдэнэртээ айлшалхадаа 0:2 гэһэн тоотойгоор шүүгдэһэн, өөрынгөө талмай дээрэ 0:0 тоотойгоор тэнсэжэ гараһан байгаа. Эдэнэрнай шанга тулалдаандаа хэр зэргэ бэлэдхээ хаб гээд хаража үзэе... Үдэрэй 4 часта наадан эхилбэ. Айлшадай добтологшод наадаанай эхилэн сасуу харайлдажа, Улан-Удын хамгаалагшадые мэгдэхээнэ. Илангаяа айлшадай 7, 10-дахи номертой футболистнар добтолгын техникэ һайнтай. Нааданшье эхилһээр арбаад минута үнгэржэ байна. Энэ үедэ даам даамай добтолһон айлшад хэдэн удаа манай командын воротада дүтэлнэ. Нэгэ тиимэ добтолгын эхилхэдэ айлшадай 11-дэхи номертой добтологшо эршэтэйхэнээр ерэһэн бүмбэгэ толгойгоороо залан воротаа руу ябуулжархина...

Наадаанай түрүүшыншье, һүүлшыншье хахадта харюугай бүмбэгэ бэлэглэхэеэ зориһон Улан-Удын команда амжалта туйлажа шадаагүйнь халагламаар. Манай команда энэ үдэр хэзээ хэзээнэйхиһээ һулаар наадаа гэжэ хэлэлтэй. Хойшодоо алдуу эндүүгээ заһажа, наадан бүхэнөө һайнаар үнгэргэжэ, харагшадай сэдьхэл зүрхэ хүдэлгэмөөр наадахыень хүсэе.

Т. Бадмаин.

Наадаанай халуун үе. Л. ХАЙДУРОВАЙ фото.

БУРЯТ ҮНЭН
4-дэхи нюур

Ерээдүйн космонавт парадта. Д. ЧИМИТОВЭЙ фотоэтюд.

һуралсалай жэлэй дүүрэхэ шэнэ болзор тогтоогдобо

МОСКВА, (ТАСС). РСФСР-эй Гэгээрэлэй министерство энэ жэлдэ һургуулинуудта һуралсалай дүүрэхэ иимэ болзорнуудые тогтообо. Бүхы янзын һургуулинуудай 1—7 классуудай һуралсал майн 31-дэ дүүрэхэ. Тиигээд табадахи, зургаадахи классуудай һурагшад ниитын-үйлэдбэриин практика июниин 1-һээ 7 хүрэтэр, 7-дохи классуудта июниин 1-һээ 14 хүрэтэр гараха байна.

Бүхы янзын һургуулинуудай наймадахи классуудта, 10 жэлэй һургуулинуудай юһэдэхи классуудта һуралсалай хэшээлнүүд майн 26-да дүүрэхэ байна. Тиигээд июниин 23 хүрэтэр һуралсалай-үйлэдбэриин практика үнгэргэгдэхэ юм.

Үйлэдбэриин һуралсалтай городой, хүдөөгэй һургуулинуудай 9-дэхи, 10-дахи классуудта июниин 23-да һуралсалынь дүүрэнэ. Хүдөө ажахын хүдэлмэриин тусхай болзорто хэгдэдэг байһыень харгаада абажа, хүдөөгэй һургуулинуудай мэргэжэлээрээ эндэ дурсагдаһан болзорһоо һүүлдэшье практика хэхэдэнь хамаагүй гээд зүбшөөгдэбэ.

10 жэлэй, 11 жэлэй һургуулинуудые дүүргэгшэдэй һуралсал майн 24-дэ дүүрэхэ. Арбан жэлэй һургуулинуудта болбосоролой аттестат абаха шалгалтанууд июниин 20 болотор, 11 жэлэй һургуулинуудта иимэ шалгалтанууд июниин 25 болотор үнгэргэгдэхэ байна.

Данри ХИЛТУХ...

МАНАЙ ГЭР...

Гурбан дабхар
Байшан гэр
Гоё һайхаар
Баригдаа.
Хүршэ олон
Гэрнүүдһээ
Холо үлүү
Үндэр юм.
Харин тиигээд
Тэдэнэр
Харахашье
Дурагүй.
Уруу дуруу
Юумэдэл,
Урмагүйхэн
Зогсоно.
Одоо юундэ
Уйдаһыень
Үхибүүднай
Ойлгобо:
«Ордон-гэрэй
Ойрхонуур
Обоо хүбөө
Шоройнууд,
Муухай шабар
Шабханууд,
Модо, шулуун,
Хирпиисэнүүд,
Элдэб түмэр
Түдэгэ
Эндэ тэндэ
Хэбтэнэ!
Гэжэ манда
Хэлэбэл
Хүхюу нэгэ
Ханимнай.
Бэрхэ хүбүүн
Булжумуур
Бултыемнай
Дахуулаад,
Ариг сэбэр
Болгохо
Ажал хэжэ
Оробо.
Нэгэл эдир
Нүхэрнай
«Миинтээр юумэ
Хэхэгүйб»!
— Гэжэ ааляар
Хэлэбэ.
Гансаарханаа
Гэшхэлбэ.
Ойронь байһан
Үетэниинь
Орхёод саашаа
Ошобол.
—«Барбос» нохой
Борожо,
Баһа шангаар
Хусабал.
Нэгэ жаахан
Миисгэйшье
«Мяу» гэжэ
Наадалбал...
Эндэ байһан
Эдиршүүд
Элдэб янзын
Зэмсэгтэй:
Хамуур, тачка,
Хүрзэтэй,
Хажуур, алха,
Һүхэтэй.
Уданшьегүй
Урматай
Үхибүүднай
Урилдан,
Эндэш, тэндэш
Эхилээд,
Эршэ хүсэ
Ехэтэй
Ажал хэжэ
Захалнад.
Алиш юумэ
Дархалнад.
Гэрэй газаа
Гороолоод,
Гоё хашаа
Бодхобод.
Шэрын гоёы
Шэлэжэ,
Шэдитэйгээр
Шэмэбэд.
Һуури, һандай,
Столые
Зохёон табин
Бүтээбэ.
Танда баһа
Дүүжэнгые,
Тэбхэр һайхан
Гэшхүүрые,
Модон гоё
Морине
Мүнөө эндэ
Урлабад.
Тиигээд баһа
Тэдэнэр
Тэндэ модо
Тарибад:
Газар малтан
Хонхойлгоод,
Хара шорой
Онгиргоод,
Үндэр һайхан
Уляангир
Үндэһэтэйнь
Һуулгаба.
Харин ойронь
Хасуури
Хүршэ болгон
Һуулгаба.
Сэсэг намаа
Сасагтай
Сирениие
Һуулгаба.
Харин баһа
Хуһые,
Хүхэ нарһа,
Хушые
Тэндэ һуулган
Тарижа,
Тэдэ олон
Үхибүүд
Сэбэр һайхан
Сэсэрлиг
Садтай болон
Сэнгэбэ.
Эгээл мүнөө
Эндэмнай
Эмхи гуримтай
Болобо.
Байшан гэрнай
Баяртай,
Бахархажа
Байнал даа.

Ородһоо Цыд...
Жимбиев ор...

Хилын саанаһаа

Хилын саана Майн нэгэнние һайндэрлэбэ

Майн нэгэн — уласхоорондын арадуудай һаналаа нэгэдэлгын үдэрые дэлхэйн ажалшад үргэнөөр тэмдэглэбэ. Эб найрамдал, арадуудай хоорондохи эб найрамдал бэхижүүлхын түлөө тэмсэлэй тэмдэг болгон Майн нэгэнэй жагсаал болон митингнүүд болобо.

ПЕКИН

Майн нэгэндэ Пекинэй түбэй талмай — Тяньаньмынь гэдэгтэ хүн зон дүүрэн. Революционно дайн байлдаануудта унаһан баатарнуудай хүшөө памятнигуудай хажуугаар һайндэрэй жагсаал гараба. Олониитын хабаадалгатай һайндэртэ КНР-эй парти, правительствын хүтэлбэрилэгшэд хабаадалсаа.

ВАРШАВА

Майн нэгэнэй үглөөгүүр Варшава эртэ һэрибэ. Эмхи зургаануудай, предприятинуудай байшангуудта Маркс, Энгельс, Ленинэй, Н. С. Хрущевой, ПОРП-гэй ЦК-гэй нэгэдэхи секретарь В. Гомулкын портредууд хадаатай байна. Польшын гүрэнэй соведэй ба правительствын гэшүүд, совет ажалшадай делегаци, бусад оронуудһаа ерэһэн айлшад үглөөнэй 10 сагта эрдэм ба соёлой центральна трибунада гараба.

Эндэ сугларагшадта хандан Владислав Гомулка үгэ хэлэбэ. Эб найрамдалда дуратай социалис оронуудай хүсэл эрмэлзэлгэ хадаа бүхы хүн түрэлтэнэй хүсэл бодолые харуулна гээд нүхэр Гомулка тэмдэглэбэ. Эб найрамдалые аршалан хамгаалха, дайн сэрэгтэ эсэргүү хүсэнүүд жэл бүри урган хүгжэнэ. Арад зоной хүсэл эрмэлзэлгэ илан мандаха байһанда этигэнэбди, хүн түрэлтэн хамтынгаа хүсөөр дайн сэрэгые илаха гээд этигэнэбди. Эб найрамдалай, эрхэ сүлөөгэй, демократиин ба социализмын түлөө тэмсэгшэдтэй нэгэдэнэбди, эдээндэ аха дүүгэй амар мэндые хүргэнэбди гээд Гомулка дүүргэбэ.

ПРАГА

Эб найрамдалай, хани барисаанай, социализмын түлөө тэмсэлэй тэмдэг доро Чехословакиин арад Майн нэгэниие һайндэрлэбэ. Республикын хото городууд һайндэрэйхеэр гоёогдонхой. Прагада ехэ һайндэр болобо.

КПЧ-гэй ЦК-гэй нэгэдэхи секретарь, республикын президент Антонин Новотный амаршалгын үгэ хэлэжэ һайндэрэйхидтэ хандаба. Эб найрамдалай, социализмын, Чехословакиин коммунистическэ партиин оршон мандахын түлөө амаршалан, һайндэрэй жагсаалда ерээшэд трибуны хажуугаар гарана. Чехословакиин ажалшад аха дүү совет арадтаа амар мэндые хүргэнэ.

БЕРЛИН

СЕПГ-гэй ЦК-гэй политбюрогой гэшүүн А. Норден һайндэрэй жагсаалай үмэнэ үгэ хэлээ. Социалис байгуулалтадаа ГДР-эй ажалшадай туйлаһан амжалта тухай, Германиин ба Баруун Берлинэй асуудалые эбэй ёһоор шиидхэхын түлөө ГДР-эй Правительствын оролдолго тухай хэлэбэ. Берлиндэхи һайндэрэй жагсаал, мүн бэшэ городуудаар болоһон олон хүнэй хабаадалгатай демонстраци немец арадай эб найрамдалда дуратай, бусад арадуудтай хани барисаа бэхижүүлхын түлөө оролдожо байһыень харуулба.

Мүн Венгридэ, Румынида, Болгарида, Вьетнамай Демократическа Республикада, Монголдо, Кубада болон бэшэ социалис оронуудта Майн нэгэнэй һайндэр үргэнөөр тэмдэглэгдэбэ.

Космонавт Гер... Титов Нью-Йо... ошоод бай...

НЬЮ-ЙОРК, апре... (ТАСС). ООН-дохи ... лөөлэгшэнэрэй дэрг... бага амарһанай һү... гэлдэр үдэшэлэн Г. ... машинаар Нью-Йор... хаяа гараба.

Табадахи Авеню ... Герман Титовой ма... буухадань олон хү... шоно. Амжалтаартнай ... шалнабди! Бэрхэл ба... гэжэ байгаад нью-й... совет космонавтые а...

Олон хүнэй дунду... Степанович тээшэ гү... бүүд дүтэлбэ. Эдэ... навттай гараа барил... заһанай дурасхаал б... гэ юумэ үгыт гэжэ ... «Восток-2» гэжэ оло... дүрэтэй значок эдэ ... энгэртэ Титов хадх...

Бродвейдэ машин... тошобо. Хэдэн фот... ябажа байһан маши... зогсообо. «Нью-Йорк... зам — Бродвей тух... лэжэ шадахабта?— ... репортер Титовто ар... дүтэлэмсөөрөө асууб... хаар «замбуулинай ... хай асуугаа һааш ... аал гээд залуу хү... дөөндэ оролсоно. Эн...

Энээнэй һүүлээр Г... тов «Камео» гэжэ ... ошожо хараа.

Редактор Ц. Ц. ЦИБ...

Манай адрес, телефо...

АДРЕС РЕДАКЦИИ: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 2...
ФОНЫ РЕДАКЦИИ: редактора — 46-32, зам. реда... 32-74, ответ. секретаря — 27-37, отделов партийной ... пропаганды — 24-74, сельского хозяйства и советско... тельства — 47-59, промышленности и транспорта, ... — 35-14, культуры — 34-05, писем и рабселькоров ... отдел переводов и корректорская — 35-95, бухгалтери... Для междугородных переговоров — 16.

Гор. Улан-Удэ, типография Министерства ... Бурятской АССР.

Н00863. Зак. № 7...